

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 228/2016-62

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti N Press, s. r. o., Jarošova 1, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Kubinom, Štefánikova 15, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ods. 5 a podľa čl. 12 ods. 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 19 ods. 1 a 2 Medzinárodného paktu o občianskych, politických, hospodárskych a kultúrnych právach, ako aj práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím vlády Slovenskej republiky zo 6. mája 2015 oznámeným v stanovisku vlády Slovenskej republiky z 11. mája 2015 (prostredníctvom Úradu vlády Slovenskej republiky, tlačového a informačného odboru), ktorým vláda Slovenskej republiky rozhodla o nekomunikovaní so spoločnosťou N Press, s. r. o., ako vydavateľom Denníka N, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti N Press, s. r. o., odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júna 2015 doručená a následne podaniami doručenými 12. júna 2015, 28. októbra 2015 a 28. decembra 2015 doplnená sťažnosť spoločnosti N Press, s. r. o., Jarošova 1, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ods. 5 a podľa čl. 12 ods. 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 19 ods. 1 a 2 Medzinárodného paktu o občianskych, politických, hospodárskych a kultúrnych právach (ďalej len „pakt“), ako aj práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 2 ústavy rozhodnutím vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) zo 6. mája 2015 oznámeným v stanovisku vlády z 11. mája 2015 [prostredníctvom Úradu vlády Slovenskej republiky, tlačového a informačného odboru (ďalej len „úrad vlády“ a „tlačový odbor úradu vlády“)], ktorým vláda rozhodla o nekomunikovaní so sťažovateľkou ako vydavateľkou Denníka N (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva názor sťažovateľky, že o porušení označených práv nemá právomoc rozhodnúť iný súd ani iný orgán verejnej moci ako ústavný súd a súčasne právny poriadok Slovenskej republiky neposkytuje sťažovateľke žiaden opravný prostriedok, ktorý by mohla využiť na ochranu svojich práv pred podaním sťažnosti ústavnému súdu poukazujúc na nález sp. zn. IV. ÚS 478/2011 z 21. júna 2012.

Napadnuté rozhodnutie podľa sťažovateľky *„nie je formálnym právnym aktom vydaným na základe právom upraveného procesného postupu (napr. v správnom konaní), dokonca nie je ani písomne zaznamenané. Bolo však oficiálne verejne písomne komunikované a na žiadosť sťažovateľovi toho istého dňa aj osobitne písomne potvrdené.“*. Napadnuté rozhodnutie je proti sťažovateľke aj reálne uplatňované.

Napadnutému rozhodnutiu podľa názoru sťažovateľky predchádzalo 6. mája 2015 zverejnenie série satirických nálepiek s karikatúrami autora „Shootyho“ v Denníku N vydávaného sťažovateľkou, ktoré vyjadrovali názor ich autora a vydavateľa Denníka N na postoje a konanie predsedu vlády v súvislosti s kauzou reštrukturalizácie spoločnosti [redacted] (ďalej len „nálepky“).

V stanovisku vlády z 11. mája 2015 (vydanom prostredníctvom tlačového odboru úradu vlády), ktorým bolo sťažovateľke, ako aj ostatným médiám napadnuté rozhodnutie oznámené, sa uvádza:

«Vláda SR sa rozhodla nekomunikovať s Denníkom N. Dohodli sa na tom členovia vlády po skončení jej zasadnutia v stredu minulý týždeň. [6. mája 2015, pozn.] Dôvodom je dlhodobé tendenčné informovanie o práci kabinetu zo strany denníka, ktoré vyvrcholilo odštartovaním samolepkovej politickej antikampane pod názvom „Poburuje vás tento typ vládnutia? Dajte to najavo. Nalepte si Shootyho.“ Touto aktivitou sa Denník N bezprecedentne pridal k opozičným politickým subjektom, a preto vláda SR nevidí zmysel v ďalšej komunikácii s ním. Vzhľadom na prijaté rozhodnutie zástupcovia komunikačných odborov vládnych inštitúcií vzájomne konzultovali ďalší postup po technickej a právnej stránke. Úrad vlády SR, ako aj jednotlivé ministerstvá budú pri informovaní postupovať podľa platnej legislatívy.»

Prijatím napadnutého rozhodnutia bola sťažovateľke podľa jej názoru uložená sankcia, ktorú právne predpisy nepoznajú a nepripúšťajú vo vzťahu k vydavateľovi periodickej tlače, a to orgánom, ktorý vo vzťahu k sťažovateľke nedisponuje žiadnou kompetenciou takúto sankciu uložiť. Napadnuté rozhodnutie považuje sťažovateľka za akt svojvôle, resp. za paakt, ktorý porušuje zásadu legality.

Sťažovateľka zaslala 12. mája 2015 žiadosti o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (ďalej len „informačný zákon“) všetkým ministerstvám Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvá“) pre účely preverenia ich prístupu k sťažovateľke. V zákonnej lehote boli sťažovateľke doručené odpovede od jednotlivých ministerstiev a úradu vlády, ktorými jej

bolo poskytnutie požadovaných informácií zhodne odmietnuté. Z uvedeného je zrejmé, že všetky ministerstvá postupujú proti sťažovateľke zhodne v súlade s napadnutým rozhodnutím, a teda neposkytovať sťažovateľke informácie, na ktoré má právo.

Sťažovateľka ďalej poukázala na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú sa vo svojej rozhodovacej činnosti v súvislosti s právom na slobodu prejavu a tlače odvoláva aj ústavný súd (napr. rozhodnutie o sťažnosti č. 11798/85 Castells vs. Španielsko z 23. 4. 1992, rozhodnutie o sťažnosti č. 11662/85 Oberschlick vs. Rakúsko z 23. 5. 1991, rozhodnutie o sťažnosti č. 10572/83 Markt Intern Verlag GmbH a Klaus Beermann vs. Nemecko z 20. 11. 1989).

Podľa názoru sťažovateľky zverejnením nálepiek len uplatňovala svoje právo na slobodu prejavu garantované v čl. 26 ods. 1 ústavy, ako aj právo na slobodné vyjadrovanie sa a šírenie svojich názorov podľa čl. 26 ods. 2 ústavy. V zmysle judikatúry ESLP uvedená forma prejavu požíva ochranu aj podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru, a tým aj podľa čl. 26 ods. 2 ústavy a podľa čl. 19 ods. 1 a 2 paktu.

Sťažovateľka je toho názoru, že ani prípadné porušenie zákona alebo novinárskej etiky vydavateľom periodickej tlače neoprávňuje vládu na uvalenie „*informačného embarga*“, pretože vláda ako orgán verejnej moci má povinnosť pristupovať pri poskytovaní informácií ku všetkým vydavateľom tlače rovnako, keďže ide o informácie, ktoré sú predmetom verejného záujmu. Prijatím napadnutého rozhodnutia vláda znevýhodnila sťažovateľku v prístupe k jej základnému právu na informácie v porovnaní s inými vydavateľmi periodickej tlače a sťažovateľke neposkytuje informácie spôsobom spĺňajúcim podmienku primeranosti.

Sťažovateľka sa tiež dovoľáva ochrany svojho práva podnikat', ktoré sa v trhovej ekonomike zásadne nedá realizovať mimo hospodárskej súťaže, s výnimkou prirodzených monopolov a regulovaných činností, ku ktorým sťažovateľka nepatrí. Prístup k informáciám je základným predpokladom pre vykonávanie podnikateľskej činnosti sťažovateľkou, ktorej predmetom podnikania je vydávanie periodickej tlače. Informácie o činnosti vlády

a ministerstiev predstavujú veľkú časť nevyhnutne potrebných informácií, pretože sťažovateľka je vydavateľkou denníka, ktorého základnou charakteristikou má byť aktuálnosť poskytovaných informácií. Dlhodobé uplatňovanie napadnutého rozhodnutia môže negatívne ovplyvniť hospodársky výsledok sťažovateľky.

Sťažovateľka tiež požiadala ústavný súd, aby jej sťažnosť, ako aj návrh na nariadenie dočasného opatrenia prerokoval a rozhodol prednostne, pretože ide o naliehavú vec. Dôvody naliehavosti spočívajú v priamom a bezprostrednom dopade napadnutého rozhodnutia na podnikateľskú činnosť sťažovateľky, ako aj v spoločenskom dopade tohto rozhodnutia.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia až do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky a súčasne aby uložil vláde, úradu vlády, Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstvu financií Slovenskej republiky, Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“), Ministerstvu obrany Slovenskej republiky, Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvu zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky zdržať sa vykonávania napadnutého rozhodnutia a oprávnení im priznaných napadnutým rozhodnutím, a to do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti.

Na základe svojej argumentácie sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„I. Základné práva sťažovateľa na (a) slobodu prejavu, na informácie a na slobodné vyjadrovanie a šírenie svojich názorov podľa čl. 26 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ods. 5, čl. 12 ods. 2 a 4 Ústavy, čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

a čl. 19 ods. 1 a 2 Medzinárodného paktu o občianskych, politických, hospodárskych a kultúrnych právach a (b) podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 2 Ústavy rozhodnutím Vlády Slovenskej republiky zo dňa 6. mája 2015 oznámeným v stanovisku Vlády Slovenskej republiky zo dňa 11. mája 2015 (prostredníctvom Tlačového a informačného odboru Úradu vlády Slovenskej republiky), ktorým Vláda Slovenskej republiky rozhodla o nekomunikovaní so sťažovateľom ako vydavateľom Denníka N porušené boli.

II. Rozhodnutie Vlády Slovenskej republiky zo dňa 6. Mája 2015 oznámené v stanovisku Vlády Slovenskej republiky zo dňa 11. mája 2015 (prostredníctvom Tlačového a informačného odboru Úradu vlády Slovenskej republiky), ktorým Vláda Slovenskej republiky rozhodla o nekomunikovaní so sťažovateľom ako vydavateľom Denníka N zrušuje.

III. Ústavný súd zakazuje Vláde Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľa (a) slobodu prejavu, na informácie a na slobodné vyjadrovanie a šírenie svojich názorov podľa čl. 26 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ods. 5, čl. 12 ods. 2 a 4 Ústavy, čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 19 ods. 1 a 2 Medzinárodného paktu o občianskych, politických, hospodárskych a kultúrnych právach a (b) podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 2 Ústavy vykonávaním rozhodnutia Vlády Slovenskej republiky zo dňa 6. mája 2015 oznámeného v stanovisku Vlády Slovenskej republiky zo dňa 11. mája 2015 (prostredníctvom Tlačového a informačného odboru Úradu vlády Slovenskej republiky), ktorým Vláda Slovenskej republiky rozhodla o nekomunikovaní so sťažovateľom ako vydavateľom Denníka N.

IV. Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá Vláde Slovenskej republiky povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľka svoju sťažnosť doplnila podaním doručeným ústavnému súdu 12. júna 2015, v ktorom predložila nové dôkazy preukazujúce, že napadnutým rozhodnutím sa jednotlivé štátne orgány cítia byť viazané a k sťažovateľke pri napĺňaní jej práva na informácie pristupujú rozdielne, a teda menej priaznivo oproti iným vydavateľom periodickej tlače. Konkrétne sťažovateľka poukázala na rozdielny prístup ministerstva vnútra, ktoré na podobné otázky redaktorky Denníka N a redaktora týždenníka .týždeň

odpovedalo rozdielnym spôsobom. Kým redaktorke Denníka N ministerstvo vnútra odpovedalo tak, že jej odpoveď poskytne podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, redaktorovi týždenníka .týždeň poskytlo odpovede na tieto otázky obratom, mimo režimu zákona o slobodnom prístupe k informáciám. V súvislosti s namietaným porušením práva podnikat' s'ťažovateľka uviedla, že sa dôkladne zaoberala aj možnosťou uplatnenia iných prostriedkov právnej ochrany – podnetom Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky (ďalej len „protimonopolný úrad“), avšak v zmysle § 39 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“) uvedená alternatíva nie je možná.

Na základe výzvy ústavného súdu doručil 13. júla 2015 predseda vlády ústavnému súdu svoje vyjadrenie k podanej s'ťažnosti, v ktorom okrem iného uviedol:

«S'ťažovateľ uvádza (v časti D, ods. 8 až 10), že vláda na svojom rokovaní dňa 6. mája 2015 prijala rozhodnutie, ktorým porušila jeho základné práva na slobodu prejavu, na informácie a na slobodné vyjadrovanie a šírenie názorov (čl. 26 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ods. 5, čl. 12 ods. 2 a 4 Ústavy, čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 19 ods. 1 a 2 Medzinárodného paktu o občianskych, politických, hospodárskych a kultúrnych právach) a právo podnikat' (čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 2 Ústavy).

Uvedené tvrdenie o prijatí napadnutého rozhodnutia dokazuje najmä elektronickou komunikáciou s Tlačovým a informačným odborom Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „Tlačový a informačný odbor“) zo dňa 11. mája 2015, v ktorom sa okrem iného uvádza nasledovné: „...Vláda SR sa rozhodla nekomunikovať s Denníkom N. dohodli sa na tom členovia vlády po skončení jej zasadnutia v stredu minulý týždeň. ...“

Následne s'ťažovateľ namieta protiprávnosť takéhoto aktu v dôsledku absencie zákonnej úpravy, na základe ktorej by mohol takýto akt vzniknúť a označuje ho za paakt, teda následne tvrdí, že prijatý akt nemal byť prijatý a ak bol prijatý, tak vlastne nie je aktom s právotvornými účinkami.

Preskúmateľnosť tohto paaktu Ústavným súdom odôvodňuje nálezom sp. zn. IV. ÚS 478/2011, ktorým Ústavný súd zrušil uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 568 zo dňa 27. augusta 2010. Potrebu zrušenia paaktu odôvodňuje nálezom Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 513/98.

K uvedeným tvrdeniam sťažovateľa uvádzam nasledovné:

Základný právny rámec rozhodovania vlády upravuje Ústava (čl. 118 a 119) a zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (§ 1 a 2).

Podľa čl. 119 Ústavy vláda rozhoduje v zbore.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. v zn. n. p. „Činnosť vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) riadi predseda vlády, ktorý zvoláva a vedie jej schôdze.“

Podrobnejšie upravuje rokovanie vlády Rokovací poriadok vlády Slovenskej republiky (ďalej len „rokovací poriadok“), prijatý uznesením vlády Slovenskej republiky z 13. júna 2001 č. 512 v znení doteraz prijatých noviel. Za podstatné pre posúdenie tvrdení sťažovateľa považujeme tieto ustanovenia čl. 1 ods. 1, čl. 6, čl. 11.

Podľa čl. 1 ods. 1 rokovacieho poriadku:

„Vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) rokuje a rozhoduje v zbore na svojich schôdzach, na ktoré sa schádza v dohodnutých dňoch, prípadne podľa potreby.“

Podľa čl. 6 ods. 1 a 2:

„(1) Po otvorení schôdze vlády a zistení, že vláda je uznášaniaschopná, dá predsedajúci schváliť program rokovania vlády.

(2) Každý člen vlády alebo účastník rokovania vlády s poradným hlasom môže navrhnúť doplnenie programu rokovania vlády, zmenu poradia jednotlivých bodov alebo vypustenie niektorých bodov z programu rokovania. O takomto návrhu rozhodne vláda bez rozpravy.“

Podľa čl. 11 ods. 1 až 4:

„(1) Vláda rozhoduje o prerokovaných veciach spravidla formou uznesenia vlády, ktorého konečné znenie formuluje predsedajúci.

(2) Uznesenie vlády sa vyhotovuje v písomnej aj elektronickej forme ako samostatný rozhodovací akt vlády.

(3) Uznesenie vlády obsahuje

a/ dátum prijatia a číslo uznesenia,

b/ presné znenie rozhodnutia vlády, najmä komu a aké úlohy uložila alebo odporučila, termíny ich splnenia, prípadne termíny vyhodnotenia plnenia,

c/ kto uznesenie vykoná a komu sa dáva na vedomie.

(4) Rozhodnutie organizačnej a operatívnej povahy, vzatie informatívneho materiálu na vedomie, zrušenie úloh alebo iné jednoduché, stručné rozhodnutie, sa zapisuje len do záznamu z rokovania vlády.“

Na základe citovaných ustanovení zákona č. 575/2001 Z. z. v zn. n. p. a ustanovení rokovacieho poriadku som toho názoru, že vláda na svojom rokovaní dňa 6. mája 2015 neprijala sťažovateľom napádané rozhodnutie, ktoré sťažovateľ označil za paakt.

Ako vyplýva z citovaných ustanovení, schôdze vlády zvoláva predseda vlády, ak vedením schôdze nepoverí podpredsedu vlády. Predseda vlády v pozvánke pre členov vlády uvedie čas, deň a miesto rokovania vlády spolu s návrhom programu. Po tom, ako sa zídu členovia vlády, zistí predseda vlády, či je vláda uznášaniaschopná a ak je uznášaniaschopná dá následne hlasovať o návrhu programu schôdze. Členovia vlády majú právo uplatniť procedurálne návrhy o ktorých sa hlasuje ako o prvých, následne sa hlasuje o návrhu programu schôdze. Vláda môže následne prerokovať len tie body programu, ktoré boli schválené. Po prerokovaní posledného bodu zo schváleného programu schôdze sa schôdza vlády končí.

Zo Záznamu zo 160. rokovania vlády Slovenskej republiky 6. a 7. mája 2015 (ďalej len „Záznam“), vyplýva, že rokovanie vlády viedol predseda vlády.

Vláda, na návrh podpredsedu vlády a ministra financií a dočasne spravujúceho veci ministra hospodárstva, vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky, ministra obrany a ministra spravodlivosti, dodatočne zaradila do programu rokovania materiály uvedené v bodoch 8. až 11. tohto záznamu. ...

Z citovaných ustanovení rokovacieho poriadku a Záznamu, ako aj z časti elektronickej komunikácie Tlačového a informačného odboru, ktorým argumentuje sám sťažovateľ vyplýva, že vláda nerokovala, a teda ani neprijala rozhodnutie, ktoré sťažovateľ označuje ako paakt a žiada Ústavný súd aby ho zrušil.

Vo vyjadrení Tlačového a informačného odboru sa uvádza: „...Vláda SR sa rozhodla nekomunikovať s Denníkom N., dohodli sa na tom členovia vlády po skončení jej zasadnutia v stredu minulý týždeň. ...“

Na tomto mieste je potrebné uviesť, že skutočnosti, uvedené v tomto vyjadrení Tlačového a informačného odboru, nie sú právnou kvalifikáciou a nie sú vypracované právnikom, ale sú, z hľadiska právneho, laickým opisom priebehu určitého deja či určitej skutočnosti, pričom slovám, ktoré na tento opis sú použité z uvedeného dôvodu nie je laikom prisudzovaný adekvátny právny význam. Preto ani nemožno tomuto vyjadreniu prisúdiť význam spočívajúci v právnej kvalifikácii.

Ako vyplýva z citovaných ustanovení rokovacieho poriadku, nie každé stretnutie členov vlády možno považovať za schôdzu vlády. Taktiež z uvedených ustanovení rokovacieho poriadku vyplýva, že pred začatím rokovania a po skončení rokovania nemôže vláda prijať žiadne rozhodnutie.

Teda samotná skutočnosť, že sa členovia vlády zídu na určitom mieste a čase, napr. počas obeda po skončení zasadnutia vlády sa zíše dostatočný počet členov vlády, prípadne aj všetci členovia vlády, ešte neznamená, že sa zišla vláda, a že akékoľvek rozhodnutie prijaté na takomto stretnutí je rozhodnutím vlády. Rovnako tak, nie je rozhodnutím vlády (s právotvornými účinkami) akékoľvek rozhodnutie prijaté členmi vlády po tom, ako sa skončilo rokovanie vlády.

Preto je podľa nášho názoru potrebné dôsledne rozlišovať medzi vládou a ňou prijatými rozhodnutiami a nezáväznou komunikáciou jej členov mimo (pred alebo po) rokovaní vlády, v rámci ktorej sa rozprávajú napr. o bezprecedentnej politickej antikampani niektorých médií voči vláde zverejňovaním účelových politických nálepiek, ktoré prekračujú hranice profesionálnej žurnalistiky a otvorene sa pridávajú k volebnej kampani opozičných politických strán. Samotné stretnutie členov vlády teda nie je a priori vládou ako takou v zmysle vlády ako ústavnoprávnej entity.

Z uvedených dôvodov považujeme argument sťažovateľa vzťahujúci sa k nálezu sp. zn. IV. ÚS 478/2011, ktorým Ústavný súd zrušil uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 568 zo dňa 27. augusta 2010 za bezpredmetný, pretože v uvedenom prípade vláda na svojom rokovaní prijala rozhodnutie formou uznesenia, keďže ako vyplýva zo Záznamu z 9. rokovania vlády Slovenskej republiky z 27. augusta. 2010, predmetné uznesenie bolo

prijaté k bodu 15. schváleného programu rokovania vlády, pričom vláda na návrh ministra pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja, ministra hospodárstva a výstavby, podpredsedu vlády a ministra práce, sociálnych vecí a rodiny, ministra vnútra a ústneho návrhu podpredsedu vlády a ministra financií dodatočne zaradila do programu rokovania materiály uvedené v bodoch 13 až 19 tohto záznamu. Predmetné rokovanie vlády, ktoré sa uskutočnilo v Košiciach, viedla predsedníčka vlády. ...

Keďže nielenže vláda neprijala žiadne rozhodnutie, ktoré by zodpovedalo svojim obsahom sťažnosti, ale vláda v čase, keď malo byť prijaté sťažovateľom napadnuté „rozhodnutie“ ani nerokovala, nie je podľa môjho názoru vláda pasívne legitimovaná. Vláda môže ako ústavná entita formulovať svoju vôľu len za určitých predpokladov, ktoré neboli naplnené, a preto nemohla prijať ani len paakt. Z toho dôvodu Ústavný súd nemá čo zrušiť tak, ako to navrhuje sťažovateľ.

Sťažovateľom napadnuté „rozhodnutie“ bolo výsledkom neformálnej dohody politikov, ktorí sú členmi vlády, na tejto skutočnosti nemení nič ani znenie elektronickej komunikácie Tlačového a informačného odboru z dôvodov, ktoré som uviedol. Okrem toho neexistuje ani priamy vzťah medzi vládou a Tlačovým a informačným odborom, ktorý je organizačným útvarom iného právneho subjektu – Úradu vlády Slovenskej republiky ako ústredného orgánu štátnej správy.

Z vyjadrenia Tlačového a informačného odboru ďalej vyplýva, že „...jednotlivé ministerstvá budú pri informovaní postupovať podľa platnej legislatívy“. Ak sa sťažovateľ domnieva, že niektoré z ministerstiev porušilo ním uvedené ústavné práva, nezakladá to pasívnu legitimáciu vlády Slovenskej republiky, ale pasívnu legitimáciu príslušného ústredného orgánu štátnej správy.

V tejto súvislosti, pokiaľ ide o preskúmateľnosť uznesení vlády Ústavným súdom Slovenskej republiky - teda o pasívnu legitimáciu vlády, poukazujeme na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 31/99 zo 17. marca 1999, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Vládu Slovenskej republiky nemožno pokladať za ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky. Preto jej rozhodnutia nemôžu byť predmetom konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky“.

Na základe uvedených skutočností som toho názoru, že nie je možné vydať

1. *predbežné opatrenie, ktorým sa má*

1.1. *odložiť vykonateľnosť sťažovateľom napádaného rozhodnutie vlády Slovenskej republiky a*

1.2. *uložiť Úradu vlády Slovenskej republiky a všetkým ministerstvám, aby sa až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu o tejto sťažnosti zdržali vykonávania napadnutého rozhodnutia,*

2. *nález, ktorým*

2.1. *Ústavný súd skonštatuje porušenie ústavných práv sťažovateľa,*

2.2. *zruší rozhodnutie vlády zo dňa 6. mája 2015 oznámené v stanovisku vlády Slovenskej republiky zo dňa 11. mája 2015 (prostredníctvom Tlačového a informačného odboru vlády Slovenskej republiky),*

2.3. *zakáže vláde pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľa,*

2.4. *uloží vláde uhradiť sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom, keďže vláda Slovenskej republiky žiadne takéto rozhodnutie neprijala a z tohto dôvodu ani nemohla porušiť a neporušuje sťažovateľom označené ústavné práva.*

Z uvedených dôvodov taktiež neplynie žiadna lehota, pretože nenastala skutočnosť rozhodujúca pre začatie plynutia lehoty.

Okrem uvedených dôvodov by mal, podľa môjho názoru, Ústavný súd sťažnosť odmietnuť na predbežnom prerokovaní aj pre nedostatok jeho právomoci na jej prerokovanie, pretože sťažovateľ sa pred údajným porušením svojich práv môže v okolnostiach prípadu domáhať ochrany v plnom rozsahu pred všeobecnými súdmi. Keďže to, čo sťažovateľ označuje ako „Napadnuté rozhodnutie“ je, ako vyplýva z predložených dôkazov len neformálny konsenzus jednotlivých členov vlády počas obedňajšieho rozhovoru, ktorý nie je priamo uplatniteľný voči nikomu. ...

Sťažovateľ v časti G a H svojej sťažnosti uvádza, že namietaným postupom došlo k porušeniu jeho ústavných práv, konkrétne práva na slobodu prejavu, na informácie a na slobodné vyjadrovanie a šírenie názorov (čl. 26 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ods. 5, čl. 12 ods. 2 a 4 Ústavy, čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 19 ods. 1 a 2 Medzinárodného paktu o občianskych, politických, hospodárskych a kultúrnych právach) a práva podnikat' (čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 2 Ústavy).

Sťažovateľ zároveň uvádza, že ním namietaným postupom bol sankcionovaný. Toto tvrdenie sťažovateľa považujem za právne neprijateľnú kvalifikáciu. Sankciou totiž nemôže byť obmedzenie spolupráce na úroveň požadovanú zákonom.

Som toho názoru, že tieto práva sťažovateľa vláda neporušila, nakoľko neprijala žiadne rozhodnutie, ktorým by mohla do týchto práv sťažovateľa akokoľvek zasiahnuť. Sťažovateľ môže vyjadrovať a aj vyjadruje svoje názory slobodne a vláda ako orgán verejnej moci si neustále plní povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti (čl. 26 ods. 5 Ústavy). ...

Rovnako poukazujem na hodnotenie Slovenskej republiky medzinárodnou organizáciou Reportéri bez hraníc, podľa hodnotenia ktorej sa v roku 2015 Slovenská republika umiestnila na 14. zo 180 miest v hodnotení slobody tlače. ...

Sťažovateľ taktiež tvrdí, že „rozhodnutím“ vlády došlo aj k porušeniu jeho práva podnikat' tým, že má byť na mediálnom trhu znevýhodnený oproti konkurencii. Okrem už uvedených skutočností v časti II. tohto vyjadrenia, tieto tvrdenia nie sú ani preukázané napríklad vyčíslením ušlého zisku sťažovateľa, ktorým sťažovateľ taktiež argumentuje, ale ho vo svojej sťažnosti nevyčíslil.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného dôkazu vláda poskytuje prostredníctvom svojho webového sídla rovnaký prístup k informáciám o svojej činnosti a o činnosti predsedu vlády, a preto nemá ako dochádzať a ani nedochádza k diskriminácii zo strany vlády. Preto považujem tieto tvrdenia sťažovateľa za špekulatívne a nepreukázané. Sťažovateľ teda jednoznačne neuniesol bremeno dokazovania.

V tejto súvislosti si dovoľujem poukázať na článok uverejnený na internetovej stránke O mediach.com, na ktorej bol uverejnený článok „Rozhodnutie vlády neodpovedať kvôli nálepkám Shootyho redaktorom Denníka N v konečnom dôsledku pomohlo propagácii značky Denníka N a to vo viacerých smeroch.“, nakoľko ide o článok venujúci sa okrem iného vplyvu na trhové postavenie sťažovateľa po tom, ako medializoval údajné rozhodnutie vlády o informačnom embargu vo vzťahu k Denníku N. Uvedený článok citujem v podstatnej časti, keďže sa venuje sťažovateľom uvádzaným skutočnostiam v širších (ekonomických a etických) súvislostiach:

„Róbert Fico Denníku N pomohol vo viacerých smeroch

12.05.2015 16:01 | Tlač \ mk

Rozhodnutie vlády neodpovedať kvôli nálepkám Shootyho redaktorom Denníka N v konečnom dôsledku pomohlo propagácii značky Denníka N, a to vo viacerých smeroch.

Tlačový úrad včera zverejnil vyhlásenie, že už nielen Róbert Fico, ale aj ministri jeho vlády a komunikačné oddelenia nebudú odpovedať na otázky Denníka N.

Denník N mal včera na webe 464 815 zobrazení, čo je najvyššie číslo za posledných 24 dní.

Nálepky sa minuli a denník okamžite predĺžil akciu s nálepkami aj predplatným o ďalšie dni.

Počet predplatiteľov bol včera vyšší ako ostatné dni, redakcia presné číslo nekonkretizovala.

Dopyt po nálepkách sa zvýšil. Denník N chystá novú akciu, s novými nálepkami. „Budúci týždeň chceme zopakovať vkladanie nálepiek do novín. Termín aj presná podoba nálepiek sa teraz riešia, rozhodnutie je výsledkom zvýšeného ohlasu,“ povedal pre Omédiách.com [REDAKOVANÉ] z Denníka N. ...

Denník N sa dostal do pozície martýra - na stranu denníka sa postavili alebo kritizovali rozhodnutie Úradu vlády zástupcovia konkurenčných médií: šéfredaktori SME, Pravdy, Plus 1 deň, .týždňa, Hospodárskych novín, riaditeľ spravodajstva a publicistiky RTVS, vedúci editor Aktuality.sk. Kritický postoj voči postoju tlačového oddelenia úradu zaujal aj Trend, ten zároveň ako jedno z mála médií kritizoval aj redakciu Denníka N: „Nálepková kampaň Denníka N presiahla medze novinárskej etiky a poukázala na najväčšiu slabosť tohto ináč silného redakčného tímu: že samých seba občas vnímajú ako nezávislé rockové hviezdy, ktoré si môžu robiť všetko po svojom,“ povedal [REDAKOVANÉ] Trendu [REDAKOVANÉ].

Denník N využil potenciál informácie - článok o rozhodnutí Úradu vlády mal ako platený status na Facebooku, zároveň založil skupinu na podporu Denníka N.

Denník N sa stal aj politickou témou opozície - [REDAKOVANÉ] sa rozhodol zberať nezodpovedané otázky redaktorov, nezaradený poslanec [REDAKOVANÉ] zo strany SKOK chce riešiť rozhodnutie vlády na mimoriadnom rokovaní mediálneho parlamentného výboru. Predseda OKS [REDAKOVANÉ] podal na úrad vlády sťažnosť, týkajúcu sa rozhodnutia úradu vlády a ministerstiev neposkytovať informácie Denníku N.

Denník N bude mať sťažený prístup k informáciám, na čo bude pravdepodobne v článku vždy upozorňovať. V očiach čitateľov to môže vyvolať väčšiu podporu.“

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľom uvedené tvrdenie o ušlom zisku nielenže nie je pravdivé, ale je v príkrom rozpore so skutočnosťou, nakoľko sťažovateľ naplno marketingovo využil mailovú komunikáciu s Tlačovým a informačným odborom na svoju vlastnú mediálnu propagáciu a marketing svojich produktov s cieľom maximalizovať zisk. Snaha sťažovateľa dosiahnuť zisk je plne v súlade s cieľom podnikania, no nie je zrejmé, prečo sťažovateľ argumentuje ušlým ziskom, ktorý nepreukázal, pretože zrejme nemal čo preukázať.

Taktiež poukazujem na vyjadrenie zástupcu šéfredaktora Trendu [REDAKOVANÉ], ktorý hodnotil aj etický rozmer - novinársku etiku, ktorú podľa jeho názoru sťažovateľ porušil (nálepkovou kampaňou).

Pokiaľ ide o dôkaz uvedený v „Doplnení sťažnosti“ (časť B) doručenému Ústavnému súdu dňa 12. júna 2015, postup Ministerstva vnútra Slovenskej republiky nezakladá pasívnu legitimitáciu vlády na konanie pred Ústavným súdom podľa čl. 127 Ústavy, nakoľko vláda neprijala žiadne rozhodnutie, ktoré by mohlo byť podkladom pre akékoľvek správanie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky voči akémukoľvek periodiku. Ak sa sťažovateľ domnieva, že postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky došlo k porušeniu jeho ústavných práv, môže sa obrátiť na všeobecný súd. Uvedené platí aj pre časť F odsek 21 sťažnosti.

Sťažovateľom predložené dôkazy o odmietnutí odpovedať na otázky denníka N zo strany ústredných orgánov štátnej správy, a to podľa zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov, ako aj podľa zákona č. 211/200 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov nedokazujú žiadne odmietnutie priamo vládou. Informácie totiž neposkytuje vláda, ale orgány štátnej správy vrátane Úradu vlády Slovenskej republiky. Sťažovateľ správne uvádza, že rozhodnutia a postupy vlády v zásade nie sú preskúmateľné v rámci správneho súdnictva. Rozhodnutia a postupy ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy však sú preskúmateľné v správnom súdnictve.

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 2 Ústavy údajnými zásahmi do hospodárskej súťaže spočívajúcimi v sťažení alebo odmietnutí poskytovania informácii ústrednými orgánmi štátnej správy, ustanovenie § 39 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov zakazuje aj orgánom štátnej správy zasahovať do hospodárskej súťaže, vytvára základ kontroly jeho dodržiavania a jej výsledky sú preskúmateľné súdmi.

Sťažovateľ teda má proti každému odmietnutiu odpovedať zo strany ústredného orgánu štátnej správy i proti faktickému neodpovedaniu (postupu) k dispozícii súdnu ochranu poskytovanú všeobecnými súdmi. Prípadný úspech sťažovateľa v takomto konaní samozrejme prelomí údajný neurčitý konsenz z obedňajšej diskusie členov vlády, čo zaručuje efektívnosť súdnej ochrany.»

V závere svojho vyjadrenia predseda vlády uviedol:

«Mám za to, že z argumentov uvedených v sťažnosti, ako aj v tomto vyjadrení, sa preukázala neprijateľnosť sťažnosti na ďalšie konanie z dôvodu nedostatku právomoci Ústavného súdu na jej prerokovanie, pretože sťažovateľ sa ochrany svojich práv môže účinne domáhať pred všeobecnými súdmi aj v prípade, keby bol jeho opis skutkového stavu úplný a pravdivý. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy, ako aj podľa naň nadväzujúceho § 49 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov Ústavný súd poskytuje fyzickým a právnickým osobám namietajúcim porušenie svojich základných práv ochranu iba „... ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.“. Ústavný súd dlhodobo prísne rešpektuje uvedenú zásadu subsidiarity, o čom svedčí jeho ustálená judikatúra. Napríklad v uznesení II. ÚS 130/02 z 21. augusta 2002 uviedol: „Ústavný súd Slovenskej republiky zásadne nie je oprávnený prijať sťažnosť na ďalšie konanie, ak existuje všeobecný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. Ústavy Slovenskej republiky má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody. Prijatie takej

sťažnosti vylučuje nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako princíp subsidiarity. „.»

Súčasťou vyjadrenia predsedu vlády bol záznam zo 160. rokovania vlády 6. a 7. mája 2015, záznam z 9. rokovania vlády 27. augusta 2010, prehľad umiestnenia Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie v rebríčku miery slobody tlače, ako aj hodnotenie Slovenskej republiky medzinárodnou organizáciou Reportéri bez hraníc za roky 2013, 2014 a 2015.

Sťažovateľka k vyjadreniu predsedu vlády zaujala stanovisko (ústavnému súdu doručené 5. augusta 2015), v ktorom k argumentácii o nedostatku formálnych náležitostí napadnutého rozhodnutia (nemá formu uznesenia prijatého na schôdzi vlády, nebolo súčasťou programu vlády a nie je zaznamenané v zápisnici zo schôdze vlády) uviedla:

«Tento argument vlády je bezpredmetný. Sťažovateľ nikdy netvrdil, že Napadnuté rozhodnutie má charakter štandardného uznesenia vlády. Práve naopak, v časti D sťažnosti, vrátane poznámok pod čiarou, podrobne poukazujeme na jeho neformálny charakter. Ten však nebráni jeho preskúmaniu Ústavným súdom, nakoľko Ústavný súd má právomoc preskúmať nielen rozhodnutia vydané v určitom formálne upravenom rámci (napríklad uznesenia vlády, rozhodnutia vydané v správnom alebo v súdnom konaní), ale akékoľvek rozhodnutia, opatrenia alebo iné zásahy, ktorými došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Tento záver jednoznačne a nad akúkoľvek rozumnú pochybnosť vyplýva z čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v platnom znení (ďalej len „Ústava“) a z § 49 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení (ďalej len „ZoUS“). ...

To znamená, že na to, aby nejaké rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah (akéhokoľvek) orgánu verejnej moci nie je vôbec relevantné o aký orgán verejnej moci ide, ani forma dotknutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu. Relevantné je iba to, či daným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom bolo porušené základné právo alebo sloboda. ...

Okrem toho považujeme za dôležité poukázať aj na skutočnosť, že podľa § 11 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy

v platnom znení (na ktorý sa vláda vo vyjadrení odporcu odvoláva a cituje ho) vláda rozhoduje „spravidla“ formou uznesenia vlády. Pojem „spravidla“ znamená, že pravidlom síce je rozhodovanie vlády formou uznesenia, avšak z tohto pravidla môžu existovať aj výnimky. Keďže zákon neuvádza taxatívny výpočet iných, „výnimočných“ foriem rozhodnutí vlády, tak iba zo skutočnosti, že Napadnuté rozhodnutie nemá formu uznesenia vlády, ešte nemožno vyvodiť záver, že Napadnuté rozhodnutie nie je rozhodnutím vlády. ...

Vo vyjadrení odporcu sa celkom správne uvádza, že je „potrebné dôsledne rozlišovať medzi vládou a ňou prijatými rozhodnutiami a nezáväznou komunikáciou jej členov mimo (pred alebo po) rokovaní vlády...“. Ak by v danom prípade išlo iba o „nezáväznú komunikáciu“ členov vlády, bolo by všetko v poriadku a nemuselo by dôjsť ani k podaniu sťažnosti na Ústavný súd. Napadnuté rozhodnutie však zjavne má závažný charakter, pretože orgány, ktoré sú bežne viazané rozhodnutiami (uzneseniami) vlády, Napadnuté rozhodnutie voči sťažovateľovi dôsledne uplatňujú a riadia sa ním tak, ako keby malo ísť o štandardné uznesenie vlády (na konkrétne skutočnosti sme poukázali v našich doterajších písomných podaniach a situácia sa do dnešného dňa nijako k lepšiemu nezmenila). Tento postup dodáva Napadnutému rozhodnutiu reálnu záväznosť a čo do jeho právnych dôsledkov ho fakticky stavia na úroveň štandardného uznesenia vlády. ...

Za veľmi dôležitý fakt považujeme to, že vláda vo vyjadrení odporcu nijako nepoprela existenciu a uplatňovanie Napadnutého rozhodnutia. Dokonca jeho existenciu priznáva. Popiera iba jeho formu, ale nie obsah a účinky. Pre ústavný prieskum Napadnutého rozhodnutia však sú však relevantné výlučne jeho obsah a účinky, a jeho forma nie je relevantná vôbec. Trváme na tom, že Napadnuté rozhodnutie (bez ohľadu na jeho právnu formu, ktorá je pre tento účel irelevantná) svojím obsahom a účinkami porušuje základné práva a slobody sťažovateľa v rozsahu vymedzenom v sťažnosti.»

V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala na písomnú odpoveď ministra kultúry Slovenskej republiky Mareka Maďariča z 1. júna 2015 (č. MK-2137/2015-110/8757) na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky [REDAKOVANÉ] na tému informačného embarga vlády a jej rozdielneho zaobchádzania s Denníkom N.

Pokiaľ ide o vládou namietaný nedostatok právomoci ústavného súdu prerokovať sťažnosť z dôvodu, že pasívne legitimované sú jednotlivé ministerstvá, a nie vláda a o predmete sťažnosti majú rozhodovať všeobecné súdy, táto námietka je podľa sťažovateľky *«zavádzajúca. Odporca ani ďalej neuvádza, pred akým súdom a v akom konaní by sa sťažovateľ mohol domôcť včasnej účinnej ochrany svojich porušených práv rovnako alebo aspoň približne rovnako včas a účinne ako sťažnosťou podľa čl. 127 Ústavy. Naopak, sťažovateľ v sťažnosti (bod 22, str. 7) podrobne uviedol a zdôvodnil, prečo nemá možnosť dosiahnuť včasnú a účinnú ochranu svojich základných práv a slobôd v konaní pred všeobecnými súdmi. Ak odporca tvrdí, že sťažnosť má byť odmietnutá pre neprípustnosť podľa § 53 ods. 1 ZoUS, potom tieto dôvody uvedené sťažovateľom v bode 22 na str. 7 sťažnosti predstavujú „dôvody hodné osobitného zreteľa“ pre účely § 53 ods. 2 ZoUS, pretože akékoľvek iné prostriedky právnej ochrany sú v kontexte tohto prípadu neúčinné a zjavne neefektívne.»*

K argumentácii vlády o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia ústavným súdom, ktorú oprela o nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 31/99 zo 17. marca 1999, sťažovateľka uviedla:

«Vyššie uvedený judikát citovaný odporcom je však už od roku 2002 (t.j. už vyše 13 rokov) prekonaný ústavným vývojom. V čase vydania tohto judikátu čl. 127 Ústavy znel: „Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam ústredných orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva a slobody občanov, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.“, a preto v tej dobe naozaj rozhodnutie vlády (rovnako ako aj rozhodnutie všeobecného súdu) nemohlo byť napadnuté sťažnosťou podľa čl. 127 Ústavy. Avšak od 1. januára 2002 nadobudla účinnosť tzv. „veľká novela“ Ústavy (ústavný zákon č. 90/2001 Z. z.), ktorou bolo dovedajšie znenie čl. 127 Ústavy nahradené jeho dnešným znením, čím sa významne rozšíril okruh tak pasívne legitimovaných subjektov ako aj rozhodnutí napadnuteľných sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy. Odporca teda svoj argument o nemožnosti napadnúť rozhodnutie vlády sťažnosťou podľa čl. 127 Ústavy postavil na starom znení čl. 127 Ústavy, ktoré už vyše 13 rokov neplatí. Napokon najlepším dôkazom

toho, že rozhodnutia vlády sú preskúmateľné Ústavným súdom na základe sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy je už spomínané rozhodnutie vo veci IV. ÚS 478/2011.»

K ďalším námietkam vlády sťažovateľka doplnila:

«Vláda vo vyjadrení odporcu (str. 5, druhý odsek) odmieta, že by Napadnuté rozhodnutie bolo sankciou voči sťažovateľovi za uplatnenie jeho základných práv, pretože „Sankciou totiž nemôže byť obmedzenie spolupráce na úroveň požadovanú zákonom“. ...

Po prvé, sankcia (v najvšeobecnejšom význame tohto slova) je uloženie určitej ujmy určitému subjektu za to, že niečo vykonal alebo nevykonal. Priamo z textu stanoviska vlády zo dňa 11. mája 2015, ktorým bol sťažovateľovi a ostatným médiám oznámený obsah a dôvody Napadnutého rozhodnutia (príloha č. 2A sťažnosti) sa uvádza vyvodenie negatívneho následku voči sťažovateľovi („Vláda SR sa rozhodla nekomunikovať s Denníkom N“) za to, že niečo vykonal, konkrétne uplatnil svoje právo na slobodu prejavu zverejnením satirických nálepiek („Dôvodom je dlhodobé tendenčné informovanie o práci kabinetu zo strany denníka, ktoré vyvrcholilo odštartovaním samolepkovej politickej antikampane...“). To je podľa nášho názoru učebnicový príklad sankcie. ...

Po druhé, ak by Napadnutým rozhodnutím došlo iba k „obmedzeniu spolupráce [vlády so sťažovateľom] na úroveň požadovanú zákonom“, bolo by všetko v poriadku. Zákon č. 167/2008 Z. z. periodickej tlače a agentúrnym spravodajstve v platnom znení (ďalej len „Tlačový zákon“) však v § 3 ukladá vláde ako orgánu verejnej moci poskytovať sťažovateľovi ako vydavateľovi periodickej tlače informácie o svojej činnosti „na základe rovnosti“. To znamená, že vláda musí ku všetkým vydavateľom periodickej tlače pristupovať rovnako a nediskriminačne. Ak by sa vláda a ministerstvá rozhodli plošne informovať o svojej činnosti iba „minimalistickým“ spôsobom - zverejňovaním tlačových správ, a na položené otázky alebo žiadosti o poskytnutie informácií by neodpovedali žiadnemu médiu, tak by sa dalo hovoriť o dodržaní zásady rovnosti a predmetom polemiky by tak mohla byť nanajvýš primeranosť rozsahu informácií vo všeobecnosti. Ak však zaobchádzajú s jedným vydavateľom (v tomto prípade sťažovateľom) odlišne a menej priaznivo ako s inými, potom zákonná podmienka poskytovania informácií „na základe rovnosti“ nie je splnená, a preto nemožno v prípade vzťahu vlády k sťažovateľovi hovoriť o obmedzení spolupráce „na úroveň požadovanú zákonom“. To, že vláda (a jednotlivé ministerstvá, zjavne cítiac sa

viazané Napadnutým rozhodnutím) zaobchádza so sťažovateľom inak než s inými vydavateľmi periodickej tlače, sme preukázali v našich doterajších písomných podaniach. ...

V tejto súvislosti poukazujeme na postup samotného premiéra na mimoriadnej tlačovej besede dňa 22. júla 2015 na tému utečencov (jej záznam je verejne dostupný napríklad na stránke spravodajskej televízie TA3: <http://www.ta3.com/clanok/1066131/tb-r-fica-a-r-kalinaka-o-zahranicnej-kritike-slovenskej-migracnej-politiky.html>), kedy premiér na otázku redaktora Denníka N [REDAKOVANÉ] odpovedal, no neskôr vysvetlil, že to bolo iba omylom, lebo „prepočul“ informáciu, že išlo o otázku Denníka N. Lepší príklad diskriminácie a nerovnakého prístupu k sťažovateľovi zo strany vlády prostredníctvom samotného premiéra už asi ani nemôže existovať. Premiér najskôr nemal problém odpovedať na otázku v domnienke, že pochádza od iného média než Denník N, avšak v následnej komunikácii medzi hovorkyňou vlády pani [REDAKOVANÉ] a redaktorom Denníka N [REDAKOVANÉ] hovorkyňa vlády potvrdila tomuto redaktorovi, že premiér na jeho otázku na uvedenej tlačovej besede odpovedal iba omylom pretože mu uniklo, že ide o otázku Denníka N, a že ak by si bol vedomý, že ide o Denník N, odpoveď by neposkytol (presne v duchu Napadnutého rozhodnutia). K obsahu tejto komunikácie je v prípade potreby možné vypočúť oboch jej účastníkov ako svedkov.»

V ďalšom sťažovateľka poukázala na irelevantnosť vládou predloženého hodnotenia úrovne slobody tlače v Slovenskej republike za rok 2015 organizáciou Reportéri bez hraníc, keďže údaje pre účely jeho spracovania boli získavané v nerelevantnom období od 15. októbra 2013 do 14. októbra 2014, a tiež ide o abstraktné hodnotenie slobody tlače vo všeobecnosti.

K tvrdeniu vlády, že sťažovateľka nepreukázala porušenie svojho práva podnikat', uviedla, že „vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na podnikanie preukázal všetko, čo je potrebné preukázať. Jedným z dôvodov podania sťažnosti bola aj prevencia vzniku ušlého zisku. Na to, aby došlo k porušeniu práva na podnikanie, nie je potrebné preukázať výšku ušlého zisku, resp. straty. Úplne postačuje preukázať, že porušenie práva je spôsobilé takýto stav vyvolať (aj s odstupom kratšieho či dlhšieho času a prípadne v spojení s ďalšími skutočnosťami). To sme preukázali, pričom sme podrobne uviedli aj to, ako a prečo k tomu

môže dôjsť. Či k strate na hospodárskom výsledku naozaj dôjde, to ukáže až čas, pričom sťažovateľ tomu chce samozrejme predísť. ...

Odporca ďalej obšírne poukazuje (str. 6 vyjadrenia odporcu) na to, aké pozitívne účinky malo Napadnuté rozhodnutie na podnikanie odporcu. V tejto súvislosti považujeme za potrebné uviesť, že ak by sa odporcovi aj podarilo (jeho vlastnými aktivitami) čiastočne zmierniť negatívne dopady Napadnutého rozhodnutia, nijako to nezľahčuje zodpovednosť vlády za porušenie práv sťažovateľa, ak k nemu došlo. “.

K vládou tvrdenej možnosti využitia iných účinných právnych prostriedkov sťažovateľkou pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa sťažovateľka domnieva, že tieto «tvrdenia sú zavádzajúce, pretože je zrejmé a nad každú rozumnú pochybnosť preukázané (a to tak z hľadiska časového ako aj vecného), že jednotlivé ministerstvá a iné orgány štátnej správy konajú v zhode a na základe Napadnutého rozhodnutia, ktorým sa cítia byť viazané rovnako akoby išlo o štandardné vládne uznesenie. Ak by neexistovalo Napadnuté rozhodnutie ako rozhodnutie vlády a ministerstvá by napriek tomu takto postupovali „na vlastnú päsť“, potom by bolo možné uvažovať o prostriedkoch správneho súdnictva. Keďže však dôvodom tohto koordinovaného postupu je celkom zjavne existencia Napadnutého rozhodnutia, najúčinnějšíu a najrýchlejšiu právnu ochranu sťažovateľ dosiahne zrušením Napadnutého rozhodnutia. Takúto ochranu môže sťažovateľovi poskytnúť výlučne Ústavný súd. ...

Vláda v závere II. časti vyjadrenia odporca tvrdí, že proti porušeniu pravidiel hospodárskej súťaže vládou má sťažovateľ na základe § 39 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v platnom znení (ďalej len „ZOHS“) k dispozícii prostriedky podľa ZOHS (zrejme má na mysli podnet na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky s možnosťou následnej súdnej ochrany v správnom súdnictve). V tejto súvislosti si dovoľujeme uviesť nasledovné:

(a) Ako sme uviedli už v predchádzajúcom doplnení sťažnosti dňa 10. júna 2015, vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podnikat' sme sa dôkladne zaoberali aj možnosťou uplatnenia prostriedkov právnej ochrany (podanie podnetu na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky) ako alternatívou voči podaniu sťažnosti v časti namietaného porušenia práva podnikat', a to na základe § 39 ZOHS. Z § 39 ZOHS však jednoznačne

vyplýva, že tento sa vzťahuje iba na orgány štátnej správy, územnej samosprávy a záujmovej samosprávy, a neukladá žiadnu povinnosť ani zákaz vláde, ktorá nepatrí do okruhu orgánov uvedených v tomto ustanovení.

(b) Súdnu ochranu prostredníctvom správneho súdnictva vo veciach hospodárskej súťaže majú iba tie subjekty, voči ktorým smeruje rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky. Sťažovateľ ako prípadný podávateľ podnetu (keby aj ho proti vláde podľa § 39 ZOHS bolo možné podať, čo možné nie je) by túto súdnu ochranu k dispozícii nemal.».

V doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 28. októbra 2015 sťažovateľka poukázala na stanovisko a argumenty verejnej ochrankyne práv, ktoré uviedla vo svojom upovedomení o výsledkoch vybavenia podnetu sťažovateľky z 5. októbra 2015, list č. 1874/2015/VOP, ktoré sa týkajú aj podanej sťažnosti. Verejná ochrankyňa práv v uvedenom liste konštatovala porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 26 ods. 1, 2 a 5 ústavy a § 3 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov zo strany piatich ústredných orgánov štátnej správy, keďže postup vlády nie je oprávnená preskúmať.

V doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 28. decembra 2015 sťažovateľka doplnila sťažnosť o stanovisko a argumenty Tlačovej rady Slovenskej republiky (ďalej len „tlačová rada“) uvedené v jej rozhodnutí č. 05/2015 zo 7. decembra 2015, v ktorom vyslovila, že postup vlády namietaný v sťažnosti, ktorá je predmetom tohto konania, považuje za porušenie slobody tlače obmedzením prístupu novinárov k informáciám. Predmetné rozhodnutie podľa sťažovateľky podporuje jej tvrdenia uvedené v sťažnosti a potvrdzuje ich opodstatnenosť. Sťažovateľka tiež zdôraznila, že lehota od podania sťažnosti je dostatočne dlhá na to, aby sťažnosť bola už aspoň predbežne prerokovaná. Pokiaľ sa dôvody na odmietnutie sťažnosti dosiaľ nenašli, zrejme to bude podľa názoru sťažovateľky preto, že neexistujú.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanovených zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky ústavný súd skúmal jej zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ako aj prípadné dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, ktorého zmysel a účel spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci

ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ústavný súd považuje v danej veci za potrebné poukázať na svoje právne závery, ktoré už vyslovil vo svojej doterajšej judikatúre (III. ÚS 80/06, I. ÚS 354/08) vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti uviedol, že odopretie súdnej ochrany vo veciach prieskumu rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy je v niektorých prípadoch dovolené „ex lege“, tento postup nie je ale namieste v prípade, ak ide o rozhodnutia a postupy, ktoré sa týkajú základných práv a slobôd (II. ÚS 50/01). Posledná veta čl. 46 ods. 2 ústavy túto skutočnosť výslovne potvrdzuje, keď uvádza: „Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.“ Citovaná ústavná norma žiadnym spôsobom neustanovuje, v akom type súdneho konania a na základe akého návrhu majú sudy takéto rozhodnutia preskúmať, a ani sa nezmieňuje o druhu rozhodnutí, ktoré by mohli byť (z tohto dôvodu) vylúčené zo súdneho preskúmania, pretože smeruje výlučne k ich obsahovej stránke a jej prostredníctvom k základným právam a slobodám. V dôsledku toho v prípade, keď sa rozhodnutie, resp. postup orgánu verejnej správy (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, z právomoci súdov nesmie byť vylúčené. Vylúčenie takéhoto rozhodnutia zo súdneho preskúmania (v správnom súdnictve) môže signalizovať porušenie čl. 46 ods. 2 poslednej vety ústavy (III. ÚS 138/03).

Vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 50/01 ústavný súd uviedol, že úlohou súdu aj pri uplatňovaní Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a v spojení s čl. 46 ods. 2 poslednou vetou ústavy je zisťovať, či rozhodnutie správneho orgánu, zákonnosť ktorého

má byť predmetom súdneho preskúmania vrátane toho uvedeného v § 248 ods. 2 písm. d) OSP, je vzhľadom na jeho obsah spôsobilé týkať sa základných práv alebo slobôd. V prípade, ak súd zistí, že tomu tak je, takéto rozhodnutie nesmie byť vylúčené zo súdneho preskúmania.

Zo sťažnosti sťažovateľky a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka vyjadruje nespokojnosť s neformálnym rozhodnutím členov vlády, ktoré prijali po skončení svojho zasadnutia 6. mája 2015, o ktorom informoval tlačový úrad vlády 11. mája 2015, v zmysle ktorého sa vláda rozhodla nekomunikovať s Denníkom N, vydavateľom ktorého je sťažovateľka. Dôvodom tohto opatrenia je v zmysle medializovanej informácie dlhodobé tendenčné informovanie tohto denníka o práci vlády, ktoré vyvrcholilo samolepkovou politickou antikampaňou. Dôsledkom prijatého rozhodnutia vlády je podľa sťažovateľky skutočnosť, že jednotlivé ministerstvá sa ním dôsledne riadia, keďže jej neposkytujú informácie o svojej činnosti napriek tomu, že im táto povinnosť vyplýva z § 3 tlačového zákona. Súčasne sťažovateľke jednotlivé ministerstvá odmietajú poskytnúť informácie aj podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Podľa názoru sťažovateľky nie je účelné domáhať sa v danom prípade právnej ochrany proti jednotlivým ministerstvám podaním žaloby podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku, pretože výsledkom takého postupu by bolo len rozhodnutie týkajúce konkrétnej informácie.

Uvedeným postupom bolo podľa sťažovateľky porušené jej právo na slobodu prejavu zaručené v čl. 26 ods. 1 ústavy a právo na slobodné vyjadrovanie a šírenie informácií podľa čl. 26 ods. 2 ústavy. V zmysle judikatúry ESĽP táto forma prejavu a šírenia názorov zo strany vydavateľa periodickej tlače požíva ochranu podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru, a tým aj podľa čl. 26 ods. 2 ústavy a čl. 19 ods. 1 a 2 paktu. Napriek uvedeným garanciám vláda sťažovateľku prijatím namietaného rozhodnutia sankcionovala, hoci v danom prípade neboli splnené podmienky pre obmedzenie slobody prejavu, práva na informácie a slobodné vyjadrovanie a šírenie názorov podľa čl. 26 ods. 4 ústavy. Sankcionovanie právnickej osoby za uplatňovanie jej základných práv a slobôd je podľa názoru sťažovateľky aj v rozpore s čl. 12 ods. 4 ústavy. Prijatím namietaného rozhodnutia vláda porušila aj zásadu nediskriminácie podľa čl. 12 ods. 2 ústavy konkretizovanú v § 3 tlačového zákona, ktorý

umožňuje poskytnutie informácií rýchlejšie a menej formálne ako zákon o slobodnom prístupe k informáciám, čo korešponduje s čl. 26 ods. 5 ústavy.

Sťažovateľka ďalej namietala, že v jej prípade bolo porušené aj základné právo podnikateľ zaručené čl. 35 ods. 1 ústavy, keďže sťažovateľka vzhľadom na uplatňovanie namietaného rozhodnutia nie je schopná prinášať aktuálne informácie o činnosti vlády a ministerstiev oproti iným denníkom, čo môže nepochybne viesť k úbytku čitateľov, a tak negatívne ovplyvniť hospodársky výsledok sťažovateľky.

Na podporu svojich tvrdení uvedených v sťažnosti sťažovateľka v ďalších podaniach doručených ústavnému súdu poukázala na stanovisko verejnej ochrankyne práv a stanovisko tlačovej rady, v ktorých dospeli k záveru o porušení slobody tlače postupom úradu vlády, resp. jednotlivých ministerstiev.

Ústavný súd vychádzajúc zo zásady subsidiarity sa zaoberal otázkou, či neexistuje iný súd, ktorý je oprávnený poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v petite sťažnosti síce žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie ňou označených práv rozhodnutím vlády spočívajúcim v dohode členov vlády nekomunikovať s Denníkom N, ktoré jej bolo elektronicky oznámené tlačovým odborom úradu vlády, odôvodnenie sťažnosti však sťažovateľka opiera len o viaceré konkrétne odmietnutia odpovedať na otázky redaktorov Denníka N zo strany jednotlivých ministerstiev podľa tlačového zákona, a tiež aj v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám, pričom neuvádza žiadne odmietnutie poskytnutia požadovanej informácie zo strany vlády. Ústavný súd súhlasí s názorom sťažovateľky, že orgány verejnej moci majú povinnosť poskytovať informácie o svojej činnosti za podmienok a spôsobom ustanoveným zákonom. Ústavný súd rovnako súhlasí aj s jej názorom, že rozhodnutia a postupy vlády v zásade nie sú preskúmateľné všeobecným súdom okrem prípadov, keď vláda vydáva individuálne správne akty, ktorými zakladá, mení alebo ruší konkrétne práva a povinnosti fyzických alebo právnických osôb. Rozhodnutia a postupy ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy (ako aj úradu vlády) sú podľa názoru

ústavného súdu preskúmateľné všeobecnými súdmi podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, teda v rámci správneho súdnictva.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Rozhodovanie všeobecného súdu v rámci správneho súdnictva v tomto prípade je súčasne rozhodovaním aj o ochrane práv, ktorých porušenie sťažovateľka namietala v sťažnosti. Správny súd musí na základe žalôb preskúmať jednotlivé rozhodnutia ministerstiev a rozhodnúť o tom, či boli alebo neboli v súlade s platným právnym poriadkom vrátane jeho časti, v ktorej je upravené a konkretizované základné právo slobodu prejavu, na informácie a na slobodné šírenie názorov, ktorých porušenie sťažovateľka namietala. Takáto právomoc správneho súdnictva vylučuje právomoc ústavného súdu.

Na základe týchto skutočností považoval ústavný súd za preukázané, že sťažovateľkou formulovaný skutkový obsah sťažnosti a možnosť jeho podradenia pod príslušné civilno-procesné normy upravujúce súdny prieskum zákonnosti rozhodovacej činnosti a postupov správnych orgánov (medzi ktoré jednotlivé ministerstvá a úrad vlády v zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov jednoznačne patria) nevyhnutne vedie k záveru, že zákonnú právomoc na poskytnutie ochrany označeným právam, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, má všeobecný súd. Pokiaľ sťažovateľka pred podaním sťažnosti

ústavnému súdu nepristúpila k ochrane svojich práv prostredníctvom návrhu na všeobecnom súde, ktorým by sa domáhala ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, nie je s ohľadom na uvedený princíp subsidiarity daná právomoc ústavného súdu (obdobne III. ÚS 152/03, II. ÚS 61/02, III. ÚS 72/02, I. ÚS 88/09). V danom prípade nie je právny dôvod, aby ústavný súd pristúpil ku skutkovému a právnomu posúdeniu postupu vlády, pokiaľ sťažovateľka opakovane poukazuje na pochybenia jednotlivých ministerstiev pri poskytovaní informácií denníku, ktorého je vydavateľkou. Prípadný úspech sťažovateľky v konaní pred všeobecnými súdmi podľa názoru ústavného súdu prelomí neformálnu dohodu členov vlády prijatú po rokovaní vlády, a tak zabezpečí efektívnosť poskytnutej súdnej ochrany.

Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu jej základného práva podnikat' ústavný súd dodáva, že sa stotožňuje s názorom vlády, že pokiaľ sťažovateľka namieta postup jednotlivých ministerstiev ako orgánov štátnej správy, ktorými bola bezdôvodne a zjavne znevýhodnená oproti ostatným vydavateľom periodickej tlače, čím došlo k zásahu do hospodárskej súťaže, má možnosť využiť ako prostriedok právnej ochrany podanie podnetu protimonopolnému úradu, ktorý bol zákonom zriadený na ochranu hospodárskej súťaže a ktorý je v prípade zistenia porušenia oprávnený uložiť sankcie. Podľa § 39 zákona o ochrane hospodárskej súťaže ide o aplikáciu špeciálneho režimu v prípade obmedzovania hospodárskej súťaže orgánom štátnej správy. V danom prípade bude úlohou protimonopolného úradu posúdiť, či postup jednotlivých ministerstiev pri sťažení, resp. odmietnutí poskytnutia informácií sťažovateľke bol skutočne zásahom do hospodárskej súťaže. Prípadné nepriaznivé rozhodnutie protimonopolného úradu je taktiež preskúmateľné všeobecným súdom podľa druhej hlavy V. časti Občianskeho súdneho poriadku.

Z uvedeného teda vyplýva, že sťažovateľka nevyužila účinné právne možnosti ochrany svojich označených práv podľa Občianskeho súdneho poriadku, resp. podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ale bez zreteľa na tieto možnosti sa rozhodla požiadať o ochranu svojich práv priamo ústavný súd. Takýto postup však ústava a zákon o ústavnom súde nepripúšťa. Ústavný súd považuje za vylúčené, aby si sťažovateľ vyberal spôsob ochrany svojho základného práva, ako aj orgán, pred ktorým ho uplatní, pretože v takom

prípade by stratil zmysel princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorý súčasne núti, aby každý orgán verejnej moci sa podieľal na ochrane základných práv a slobôd v rozsahu svojich kompetencií.

Za tejto situácie by na prerokovanie sťažnosti bola daná právomoc ústavného súdu iba v prípade, ak by sťažovateľka tvrdila a preukázala také skutočnosti, ktoré by umožňovali ústavnému súdu postupovať podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, teda, ak by sťažovateľka tvrdila a preukázala, že podmienku vyčerpania účinných opravných prostriedkov na ochranu svojich základných práv, na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov, nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Sťažovateľka tieto dôvody hodné osobitného zreteľa, ako uviedla vo svojom stanovisku z 5. augusta 2015, pokiaľ by sťažnosť mala byť odmietnutá v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, vidí v tom, že podľa jej názoru nie je účelné domáhať sa právnej ochrany proti jednotlivým ministerstvám podaním žalôb podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Výsledkom takého postupu by bolo rozhodnutie týkajúce sa konkrétnej informácie a pri rozhodovaní o ďalšej žiadosti sťažovateľky by sa postup zopakoval, nehovoriac o neaktuálnosti takto získanej informácie pre účely informovania verejnosti. Právny poriadok preto podľa názoru sťažovateľky neposkytuje žiadny účinný právny prostriedok na ochranu jej práv okrem sťažnosti podanej ústavnému súdu. Jedine zrušením namietaného rozhodnutia vlády možno zabezpečiť včasnú a účinnú ochranu práv sťažovateľky, do ktorých bolo zasiahnuté.

Ústavný súd je však toho názoru, že dôvody uvedené sťažovateľkou mu neumožňujú postupovať podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde a prijať sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v situácii, keď nevyčerpala pred podaním sťažnosti ústavnému súdu účinné opravné prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv poskytuje.

Sťažovateľka v tomto prípade nespĺnila zákonom ustanovenú podmienku existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde s ohľadom na charakter dôvodov, ktoré sama uviedla. Dôvodom hodným osobitného zreteľa nemôže

byť len presvedčenie sťažovateľa, že právny prostriedok na ochranu jeho práv a oprávnených záujmov by nebol aj v prípade jeho použitia účinný, resp. úspešný. Takto by dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde úplne záviseli od subjektívneho presvedčenia sťažovateľa. Účel tohto ustanovenia však sleduje skôr ospravedlnenie nedostatku podmienky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde a prijatie sťažnosti na ďalšie konanie z hľadiska dôvodov, ktoré sa dajú aj určitým spôsobom objektivizovať, napríklad prostredníctvom stabilnej judikatúry všeobecných súdov, čo v danom prípade absentuje.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že petit sťažnosti formulovaný sťažovateľkou, v rámci ktorého žiada o zrušenie namietaného rozhodnutia vlády, ktoré spočíva v elektronickej informácii poskytnutej sťažovateľke tlačovým odborom úradu vlády, je podľa názoru ústavného súdu nevykonateľný, keďže neexistuje (a ani sťažovateľka uvedené netvrdí) žiadny oficiálny, resp. akýkoľvek iný dokument, ktorý by ministerstvám prikazoval dodržiavať namietané rozhodnutie vlády a nekomunikovať s Denníkom N, ktorý by tak bolo možné verdiktom ústavného súdu zrušiť. Okrem toho tvrdenie sťažovateľky o rešpektovaní rozhodnutia vlády celoplošne všetkými ministerstvami sa nezakladá na pravde, keďže, ako informoval samotný Denník N na svojej webovej stránke 9. októbra 2015, minister vnútra, ako aj minister zahraničných vecí na otázky redaktorov Denníka N medzitým odpovedali, dokonca minister zahraničných vecí mu poskytol rozhovor [Dostupné na internete: <<https://dennikn.sk/263907/ombudsmanka-urad-vlady-porusil-neinformovanim-dennika-n-ustavu/>>].

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2016